

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1175/2011

2011 m. lapkričio 16 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

priimtas Tarybos pranešimas „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo tobulinimas“⁽⁸⁾;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 6 dalį,

- (3) SGP grindžiamas patikimų valstybės finansų tikslu kaip priemone sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir didiam tvariam augimui, kuris paremtas finansiniu stabilumu: taip siekiama Sąjungos tvaraus augimo ir užimtumo tikslų;

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

- (4) SGP prevencine dalimi reikalaujama, kad valstybės narės pasiektų vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytųsi ir tuo tikslu teiktų stabilumo ir konvergencijos programas. Ji būtų naudingesnė, jeigu būtų taikoma griežtesnių formų priežiūra siekiant užtikrinti valstybių narių suderinamumą ir atitiktį Sąjungos biudžeto koordinavimo sistemai;

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos mastu koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), turėtų būti užtikrinta atitiktis pagrindiniams kainų stabilumo, viešųjų finansų būklės bei pinigų politikos sąlygų patikimumo ir mokėjimų balanso tvarumo principams;
- (2) iš pradžių Stabilumo ir augimo pakta (toliau – SGP) sudarė 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo⁽³⁾, 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo⁽⁴⁾ ir 1997 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos rezoliucija dėl Stabilumo ir augimo pakto⁽⁵⁾. 2005 m. reglamentai (EB) Nr. 1466/97 ir (EB) Nr. 1467/97 buvo iš dalies pakeisti atitinkamai reglamentais (EB) Nr. 1055/2005⁽⁶⁾ ir (EB) Nr. 1056/2005⁽⁷⁾. Be to, 2005 m. kovo 20 d. buvo

- (5) stabilumo ir konvergencijos programų turinį ir jų nagrinėjimo procedūrą reikėtų toliau plėtoti tiek nacionaliniu, tiek Sąjungos lygiu atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant SGP;
- (6) nustatant biudžeto tikslus stabilumo ir konvergencijos programose turėtų būti aiškiai atsižvelgiama į priemones, kurios buvo priimtos remiantis ekonominės politikos bendromis gairėmis, valstybių narių ir Sąjungos užimtumo politikos gairėmis ir, bendrai, nacionalinėmis reformų programomis;
- (7) stabilumo ir konvergencijos programos turėtų būti pateikiamos ir įvertinamos prieš priimant svarbiausius sprendimus dėl kitų metų nacionalinių biudžetų. Todėl reikėtų nustatyti tinkamą stabilumo ir konvergencijos programų pateikimo terminą. Atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės biudžetinių metų ypatumus, reikėtų priimti specialiąsias nuostatas dėl jos konvergencijos programų pateikimo datos;
- (8) per pirmąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos dešimtmetį įgyta patirtis ir padarytos klaidos rodo, kad reikia gerinti Sąjungos ekonomikos valdyseną, kuri turėtų būti grindžiama didesne nacionaline atsakomybe už bendrai sutartas taisykles ir politiką bei tvirtesne Sąjungos lygio nacionalinės ekonominės politikos priežiūros sistema;

⁽¹⁾ OL C 150, 2011 5 20, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 6.

⁽⁵⁾ OL C 236, 1997 8 2, p. 1.

⁽⁶⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 1).

⁽⁷⁾ 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1056/2005, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 174, 2005 7 7, p. 5).

⁽⁸⁾ Žr. dokumentą st7423/3/05 <http://www.consilium.europa.eu/documents.aspx?lang=lt>.

- (9) pagerinta ekonomikos valdysenos sistema turėtų būti paremta keliomis tarpusavyje susijusiomis ir derančiomis tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo politikos kryptimis, visų pirma Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategija, ypatingą dėmesį skiriant vidaus rinkos vystymui ir stiprinimui, tarptautinės prekybos ir konkurencingumo skatinimui, Europos semestru, skirtu didesniam ekonominės ir biudžeto politikos derinimui (toliau – Europos semestras), veiksminga perviršinio valdžios sektoriaus deficito prevencijos ir koregavimo sistema (toliau – SGP), tvirta makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo sistema, būtinaisiais nacionalinių biudžeto sistemų reikalavimais bei didesniu finansų rinkų reguliavimu ir priežiūra, įskaitant Europos sisteminės rizikos valdybos vykdomą makrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;
- (10) SGP ir išsami ekonomikos valdysenos sistema turėtų papildyti ir remti Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Dėl įvairių aspektų tarpusavio ryšių neturėtų būti taikomos SGP nuostatų išimties;
- (11) ekonomikos valdysena turėtų būti stiprinama labiau ir laiku įtraukiant Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus. Nors ir pripažindamas, kad pagal dialogo sistemą atitinkamos Sąjungos institucijos ir jų atstovai yra Europos Parlamento partneriai, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali valstybei narei, kuriai skirta Tarybos rekomendacija, priimta pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį, suteikti galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis. Valstybės narės dalyvavimas tokia keitimėsi nuomonėmis yra neprivalomas;
- (12) Komisijai turėtų tekti svarbesnis vaidmuo taikant sustiprintos priežiūros procedūrą, susijusią su kiekviena valstybe narei būdingais vertinimu, stebėseną, vizitais vietoje, rekomendacijomis ir išpėjimais;
- (13) stabilumo ir konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas reikėtų rengti nuosekliai, o jų pateikimo terminai turėtų būti vienodi. Tos programos turėtų būti teikiamos Tarybai ir Komisijai. Jos turėtų būti skelbiamos viešai;
- (14) pagal Europos semestrą politikos priežiūros ir koordinavimo ciklas prasideda metų pradžioje atliekant horizontalią peržiūrą, kai Europos Vadovų Taryba, remdamasi Komisijos ir Tarybos pateiktais duomenimis, nustato pagrindinius Sąjungos ir euro zonos uždavinius ir numato strategines politikos kryptis gaires. Metinės priežiūros ciklo pradžioje, likus pakankamai laiko iki diskusijų Europos Vadovų Taryboje, diskusija turėtų įvykti ir Europos Parlamente. Rengdamos savo stabilumo arba konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas, valstybės narės turėtų atsižvelgti į Europos Vadovų Tarybos pateiktas horizontaliąsias gaires;
- (15) siekiant stiprinti nacionalinę atsakomybę įgyvendinant SGP, nacionalinės biudžeto sistemos turėtų visiškai atitikti daugiašalės priežiūros Sąjungoje tikslus, ypač atsižvelgiant į Europos semestrą;
- (16) laikantis kiekvienos valstybės narės teisinių ir politinių nuostatų, nacionaliniai parlamentai turėtų būti deramai įtraukiami vykdamas Europos semestro veiklą ir rengiant stabilumo programas, konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas, kad būtų didinamas priimamų sprendimų skaidrumas, atsakomybė ir atskaitomybė. Vykdamas Europos semestro veiklą, jei tikslinga, turėtų būti konsultuojamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu, Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, ypač socialiniai partneriai, turėtų būti įtraukti, jei tikslinga, vykdamas Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis;
- (17) laikydamosi vidutinės trukmės biudžeto būklės tikslo, valstybės narės turėtų sugebėti užtikrinti patikimumo ribą 3 % BVP pamatinės vertės atžvilgiu, kad užtikrintų viešųjų finansų tvarumą ar sparčią pažangą siekiant tvarumo ir tuo pačiu metu galėtų imtis biudžetinių priemonių, visų pirma atsižvelgiant į valstybės investicijų poreikius. Vidutinės trukmės biudžeto tikslas turėtų būti reguliariai atnaujinamas, laikantis bendrai sutarto metodo, tinkamai atspindinčio aiškių ir numanomų išipareigojimų keliamą riziką viešiesiems finansams, kaip įtvirtinta SGP tikslais;
- (18) pareigą pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytis reikia pradėti taikyti apibrėžus vidutinės trukmės tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano principus. Tais principais reikėtų, *inter alia*, užtikrinti, kad neplanuotos pajamos, ypač pajamos, kurios viršija ekonomikos augimą, kurio pagrįstai tikimasi, būtų skiriamos skolai mažinti;
- (19) pareigą pasiekti vidutinės trukmės biudžeto tikslą ir jo laikytis turėtų būti taikoma visoms valstybės narėms;

- (20) vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, reikėtų atlikti bendrą vertinimą, kurio atskaitos taškas būtų struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo atžvilgiu, kol vidutinės trukmės biudžeto tikslas nepasiektas, valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklis paprastai neturėtų viršyti potencialaus BVP augimo pamatinio vidutinės trukmės rodiklio; šios normos viršijimas turėtų atitikti diskrecinį valdžios sektoriaus pajamų didinimą, o diskrecinis pajamų mažinimas turėtų būti kompensuojamas išlaidų mažinimu. Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis turėtų būti apskaičiuojamas pagal bendrai sutartus metodus. Komisija turėtų viešai paskelbti tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį. Reikėtų atsižvelgti į galimai labai didelį investicijų išlaidų kintamumą, ypač mažųjų valstybių narių atveju;
- (21) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kurioms kyla aiški bendro skolos tvarumo rizika, nustatytų intensyvesnę vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą;
- (22) laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano turėtų būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ekonomikai atsigauti. Leidžiant laikinai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo šiam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į pagrindinių struktūrinių reformų įgyvendinimą, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu. Tokiu atveju ypač daug dėmesio reikėtų skirti sisteminiams pensijų reformams, kurias įgyvendinant nukrypimas turėtų atspindėti tiesiogines papildomas išlaidas, kurios patiriamos įnašus iš valstybinio socialinio draudimo pensijų pakopos nukreipiant į pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Priemonės, kuriomis iš pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopos lėšos perkeliamos atgal į valstybinio socialinio draudimo pensijų pakopą, turėtų būti laikomos vienkartinėmis ir laikinomis priemonėmis, todėl jos neturėtų būti įtraukiamos į struktūrinį balansą, naudojamą vertinant pažangą, padarytą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;
- (23) atitinkamai valstybei narei labai nukrypus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, Komisija jai turėtų pateikti išpėjimą, o Taryba per vieną mėnesį turėtų išnagrinėti padėtį ir pateikti rekomendaciją dėl būtinų koregavimo priemonių. Rekomendacijoje turėtų būti nustatytas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Atitinkama valstybė narė turėtų pateikti Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi. Jei iki Tarybos nustatyto termino atitinkama valstybė narė nesiima atitinkamų veiksmų, Taryba turėtų priimti sprendimą, kuriame nurodoma, jog nebuvo imtasi jokių efektyvių veiksmų, ir turėtų pranešti Europos Vadovų Tarybai. Svarbu, jog faktai, kad valstybė narė nesiėmė tinkamų veiksmų, būtų nustatyti laiku, ypač kai veiksmų nesiimama ir toliau. Komisijai turėtų būti suteikta teisė rekomenduoti Tarybai priimti persvarstytas rekomendacijas. Komisijai, jei tikslinga, turėtų būti suteikta teisė pakviesti ECB dalyvauti euro zonos valstybių narių ir 2006 m. kovo 16 d. Europos centrinio banko ir euro zonai nepriklausančių valstybių narių nacionalinių centrinių bankų Sutartyje, nustatančioje valiutos kurso mechanizmo veikimo būdus ekonominės ir pinigų sąjungos trečiajame etape⁽¹⁾ (VKM 2), dalyvaujančių valstybių narių priežiūros vizituose. Komisija turėtų pateikti Tarybai vizito rezultatų ataskaitą ir, jei tikslinga, turėtų galėti nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai;
- (24) Tarybai turėtų būti suteikti igaliojimai priimti atskirus sprendimus, kuriuose nustatoma, kad nesilaikoma Tarybos priimtų rekomendacijų pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, kurioje nustatytos politinės priemonės, taikomos tais atvejais, kai valstybė narė labai nukrypsta nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano. Taryboje koordinuojant valstybių narių ekonominę politiką, kaip numatyta SESV 121 straipsnio 1 dalyje, tie atskiri sprendimai yra tolesni veiksmai, neatsiejami nuo nurodytų Tarybos priimtų rekomendacijų pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį. Tarybos narių, atstovaujančių valstybes nares, kurių valiuta nėra euro, balsavimo teisių sustabdymas, kai balsuojama dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nesilaikoma valstybei narei, kurios valiuta yra euro, skirtų rekomendacijų, priėmimo pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, yra tiesioginė tokio sprendimo neatsiejamumo nuo tolesnių veiksmų dėl tos rekomendacijos ir SESV 139 straipsnio 4 dalies nuostatų dėl išimtinės teisės balsuoti dėl tokių rekomendacijų valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, pasekmė;
- (25) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės, kurių valiuta yra euro, laikytųsi Sąjungos biudžeto priežiūros sistemos reikalavimų, remiantis SESV 136 straipsniu reikėtų sukurti specialų reikalavimų vykdymo užtikrinimo mechanizmą, taikytiną didelio nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano atvejais;

(¹) OL C 73, 2006 3 25, p. 21.

- (26) Reglamento (EB) Nr. 1466/97 nuorodose turėtų būti atsižvelgta į naują SESV straipsnių numeraciją;
- (27) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1466/97 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1466/97 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Šiuo reglamentu nustatomos stabilumo ir konvergencijos programų turiniui, pateikimui, tikrinimui bei stebėsenai taikomos taisyklės, sudarančios dalį Tarybos ir Komisijos vykdomos daugiašalės priežiūros, kuria siekiama ankstyvame etape užkirsti kelią perviršiniam valstybės biudžeto deficitui ir skatinti ekonominės politikos priežiūrą ir koordinavimą, tokiu būdu siekiant Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslų.“

2. 2 straipsnis pakeičiamas taip:

„2 straipsnis

Šiame reglamente:

- a) dalyvaujančios valstybės narės – valstybės narės, kurių valiuta yra euro;
- b) nedalyvaujančios valstybės narės – valstybės narės, kurių valiuta nėra euro.“

3. Įterpiamas šis skirsnis:

„1-A SKIRSNIS

EKONOMINĖS POLITIKOS KOORDINAVIMO EUROPOS SEMESTRAS

2-a straipsnis

1. Kad užtikrintų glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją, Taryba vykdo daugiašalę priežiūrą, kuri yra sudedamoji ekonominės politikos koordinavimo Europos semestro dalis, laikydamosi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) nustatytų tikslų ir reikalavimų.

2. Europos semestrą sudaro:

- a) valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (toliau – ekonominės politikos bendros gairės) rengimas ir jų įgyvendinimo priežiūra pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį;

- b) užimtumo politikos gairių, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti pagal SESV 148 straipsnio 2 dalį (toliau – užimtumo gairės), rengimas ir įgyvendinimo tikrinimas;

- c) valstybių narių stabilumo programų arba konvergencijos programų teikimas ir vertinimas pagal šį reglamentą;

- d) valstybių narių nacionalinių reformų programų, kuriomis prisidedama prie Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos, parengtų pagal a ir b punktuose numatytas gaires ir pagal Komisijos bei Europos Vadovų Tarybos bendrąsias gaires valstybėms narėms metinio priežiūros ciklo pradžioje, teikimas ir vertinimas;

- e) priežiūra, skirta makroekonominių disbalansų prevencijai ir naikinimui pagal 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (*).

3. Vykdydama Europos semestro veiklą ir siekdama laiku pateikti integruotas politines rekomendacijas dėl makroekonominės fiskalinės politikos ir makrostruktūrinės politikos Taryba, paprastai atsižvelgdama į tų programų vertinimą remiantis Komisijos rekomendacijomis, teikia gaires valstybėms narėms, visapusiškai pasinaudodama teisinėmis priemonėmis, numatytomis SESV 121 ir 148 straipsniuose, šiame reglamente ir Reglamente (ES) Nr. 1176/2011.

Valstybės narės tinkamai atsižvelgia į joms skirtas gaires rengdamos ekonominę, užimtumo ir biudžeto politiką, prieš priimdamos svarbiausius sprendimus, susijusius su jų kitų metų nacionaliniais biudžetais. Komisija stebi pažangą.

Jeigu valstybė narė gautų gairių nesilaiko:

- a) jai gali būti pateiktos tolesnės rekomendacijos taikyti konkrečias priemones;

- b) Komisija ją gali įspėti pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį;

- c) gali būti imtasi priemonių pagal šį reglamentą, Reglamentą (EB) Nr. 1467/97 arba Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011.

Komisija vykdo sustiprintą priemonių įgyvendinimo stebėseną ir gali vykdyti priežiūros vizitus pagal šio reglamento -11 straipsnį.

4. Vykdamas Europos semestro veiklą, Europos Parlamentas tinkamai įtraukiamas, siekiant padidinti priimamų sprendimų skaidrumą, taip pat atsakomybę ir atskaitomybę, ypač taikant ekonominį dialogą, kuris vykdomas pagal šio reglamento 2-ą straipsnį. Vykdamas Europos semestro veiklą, jei tikslinga, konsultuojamasi su Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu, Užimtumo komitetu ir Socialinės apsaugos komitetu. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, ypač socialiniai partneriai, įtraukiami, jei tikslinga, vykdamas Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis.

Tarybos pirmininkas ir Komisija pagal SESV 121 straipsnį bei, jei tikslinga, euro grupės pirmininkas kiekvienais metais pateikia Europos Parlamentui ir Europos Vadovų Tarybai daugiašalės priežiūros rezultatų ataskaitą. Šios ataskaitos yra šio reglamento 2-ą straipsnyje nurodyto ekonominio dialogo dalis.

(*) OL L 306, 2011 11 23, p. 25“.

4. Įterpiamas šis skirsnis:

„1-Aa SKIRSNIS

DIALOGAS EKONOMIKOS KLAUSIMAIS

2-ą straipsnis

1. Siekiant sustiprinti Sąjungos institucijų, ypač Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, dialogą ir užtikrinti daugiau skaidrumo ir atskaitomybės, Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali kviešti Tarybos pirmininką, Komisiją ir, prireikus, Europos Vadovų Tarybos pirmininką arba euro grupės pirmininką dalyvauti komiteto diskusijose, susijusiose su:

- informacija, kurią komitetui pateikė Taryba, apie ekonominės politikos bendras gaires pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį;
- Komisijos parengtomis bendrosiomis gairėmis, skirtomis valstybėms narėms metinio priežiūros ciklo pradžioje;
- Europos Vadovų Tarybos išvadamis dėl ekonominės politikos gairių, atsižvelgiant į Europos semestrą;
- pagal šį reglamentą atliekamos daugiašalės priežiūros rezultatai;
- Europos Vadovų Tarybos išvadamis dėl daugiašalės priežiūros gairių ir jos rezultatų;
- daugiašalės priežiūros vykdymo peržiūra Europos semestro pabaigoje;

g) valstybėms narėms skirtomis Tarybos rekomendacijomis pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį, jeigu yra didelių nukrypimų ir pateiktas Tarybos pranešimas Europos Vadovų Tarybai, kaip apibrėžta šio reglamento 6 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje.

2. Tikimasi, kad Taryba paprastai laikysis Komisijos rekomendacijų ir pasiūlymų arba viešai paaiškins savo poziciją.

3. Europos Parlamento kompetentingas komitetas gali pasiūlyti valstybei narei, kuriai pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį skirta Tarybos rekomendacija, galimybę dalyvauti keičiantis nuomonėmis.

4. Taryba ir Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie šio reglamento taikymą.“

5. 2a straipsnis pakeičiamas taip:

„2a straipsnis

Kiekvienos valstybės narės biudžeto būklės vidutinės trukmės tikslas yra diferencijuotas. Šie valstybėms narėms būdingi vidutinės trukmės biudžeto tikslai gali nukrypti nuo reikalaujamos artimos subalansuotam biudžetui arba perviršinio biudžeto būklės, jeigu juose numatoma patikimumo riba laikantis 3 % BVP valstybės biudžeto deficito santykio. Vidutinės trukmės biudžeto tikslais užtikrinamas viešųjų finansų tvarumas arba sparti pažanga siekiant tokio tvarumo ir kartu sudaromos galimybės imtis biudžetinių priemonių, visų pirma atsižvelgiant į valstybės investicijų poreikį.

Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, dalyvaujančioms valstybėms narėms ir VKM 2 dalyvaujančioms valstybėms narėms nustatomi valstybei narei būdingi vidutinės trukmės biudžeto tikslai, patenkantys į apibrėžtą -1 % BVP ir biudžeto balanso arba perviršio intervalą, atėmus vienkartinę ir laikinąsias priemones ir atliekant koregavimą pagal ciklą.

Vidutinės trukmės biudžeto tikslas persvarstomas kas trejus metus. Valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslas taip pat gali būti papildomai persvarstomas, jeigu įgyvendinama struktūrinė reforma, kuri turi didelį poveikį viešųjų finansų tvarumui.

Vidutinės trukmės biudžeto tikslas įtraukiamas į nacionalines vidutinės trukmės biudžeto sistemas remiantis 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (*) IV skyriumi.

(*) OL L 306, 2011 11 23, p. 41“.

6. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė Tarybai ir Komisijai reguliariai teikia daugiašalei priežiūrai vykdyti būtiną informaciją, kaip numatyta SESV 121 straipsnyje, teikdamos stabilumo programas, kurios sudaro pagrindą viešųjų finansų tvarumui, kuris skatina kainų stabilumą, didelį tvarų augimą ir naujų darbo vietų kūrimą.“;

b) 2 dalies a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) vidutinės trukmės biudžeto tikslas ir tam tikslui, kuris yra valdžios sektoriaus balansas BVP procentine išraiška, pasiekti reikalingas koregavimo planas, numatoma valdžios sektoriaus skolos santykio raida, numatoma valdžios sektoriaus išlaidų augimas, įskaitant atitinkamų lėšų skyrimą bendrajam pagrindiniam kapitalui formuoti, ypač atsižvelgiant į sąlygas ir kriterijus, taikomus nustatant išlaidų augimą pagal 5 straipsnio 1 dalį, numatoma valdžios sektoriaus pajamų augimas nesikeičiant politikai, taip pat kiekybinis planuojamų diskrecinių priemonių pajamų srityje įvertis;

aa) informacija apie numanomus įsipareigojimus, susijusius su gyventojų senėjimu, ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, pavyzdžiui, valstybės garantijas, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui;

ab) informacija apie stabilumo programos suderinamumą su ekonominės politikos bendromis gairėmis ir nacionaline reformų programa;

b) numatomi planuojamo ekonominio vystymosi ir stabilumo programos įvykdymui svarbūs ekonominiai rodikliai, tokie kaip antai Vyriausybinių investicijų išlaidos, realus BVP augimas, užimtumas ir infliacija;

c) biudžetinių ir kitų ekonominės politikos priemonių, kurios taikomos arba siūlomos programos tikslams įgyvendinti, kiekybinis įvertinimas, apimantis pagrindinių struktūrinių reformų, kurios turi tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, sąnaudų ir naudos analizę“;

c) įterpiama ši dalis:

„2a. Stabilumo programa grindžiama labiausiai tikėtiniu makroekonominio fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Makroekonominės ir biudžeto prognozės lyginamos su naujausiomis Komisijos ir, jei tikslinga, kitų nepriklausomų organų naujausiomis prognozėmis. Dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio

scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai turi būti pagrįsti, ypač jeigu išorės vertinimuose numatytas lygis arba augimas labai skiriasi nuo Komisijos prognozių.

Tikslus informacijos turinys, įtrauktas į 2 dalies a, aa, b, c ir d punktus, nustatomas suderintoje sistemoje, kurią nustato Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Informacija apie valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykio raidą, valdžios sektoriaus išlaidų augimą, planuojamą valdžios sektoriaus pajamų augimą nesikeičiant politikai, tinkamai kiekybiškai įvertintas planuojamas diskrecines pajamų priemones ir 2 dalies a ir b punktuose nurodytas pagrindines ekonomines prielaidas pateikiama kiekvienais metais ir apima praėjusius metus, einamuosius metus ir bent kitus trejus metus.

4. Kiekvienoje programoje nurodoma informacija apie tai, kokia yra jos padėtis atsižvelgiant į nacionalines procedūras, visų pirma apie tai, ar programa buvo pateikta nacionaliniam parlamentui ir ar nacionalinis parlamentas turėjo galimybę aptarti Tarybos nuomonę dėl ankstesnės programos arba, jei taikytina, rekomendaciją ar išpėjimą, taip pat ar parlamentas programai pritarė.“

7. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Stabilumo programos pateikiamos kiekvienais metais balandžio mėn., pageidautina – iki balandžio mėn. vidurio, ir ne vėliau kaip balandžio 30 d.

2. Valstybės narės viešai skelbia savo stabilumo programas.“

8. 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

1. Remdamasi Komisijos ir Ekonomikos ir finansų komiteto pateiktais vertinimais, Taryba, vykdydama SESV 121 straipsnyje numatytą daugiašalę priežiūrą, išnagrinėja atitinkamų valstybių narių jų stabilumo programose pateiktus vidutinės trukmės biudžeto tikslus, įvertina, ar ekonominės prielaidos, kuriomis grindžiama programa, yra patikimos, ar koregavimo planas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra tinkamas, įskaitant svarstymą dėl kartu pateikiamos skolos santykio raidos, ir ar taikomos arba siūlomos priemonės, skirtos laikytis koregavimo plano, yra pakankamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti per ciklą.

Taryba ir Komisija, vertindamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti reikalingą koregavimo planą, nagrinėja, ar atitinkamos valstybės narės pagal ciklą pakoreguotas biudžeto balansas atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones kasmet tinkamai pagerėja, etalonu nustatant 0,5 % BVP pagerėjimą, kuris būtinas valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti. Valstybių narių, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kuriose yra didelė bendro skolos netvarumo rizika, atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar metinis pagal ciklą pakoreguoto biudžeto balanso atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones pagerėjimas yra didesnis negu 0,5 % BVP. Taryba ir Komisija atsižvelgia į tai, ar ekonominio pakilimo laikotarpiais dedama daugiau koregavimo pastangų, o ekonominio nuosmukio laikotarpiais šios pastangos galėtų būti labiau ribotos. Visų pirma atsižvelgiama į neplanuotas pajamas ir pajamų trūkumą.

Vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo tikslu Taryba ir Komisija įvertina, ar valdžios sektoriaus išlaidų augimo raida, vertinama kartu su priemonių, kurių imamasi arba planuojama imtis pajamų srityje, poveikiu, atitinka šias sąlygas:

- a) valstybių narių, pasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, metinis išlaidų augimas neviršija pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis;
- b) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, metinis išlaidų augimas neviršija rodiklio, kuris yra mažesnis už pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis. Valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklio ir pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio skirtumas turi būti toks, kad būtų užtikrintas tinkamas koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;
- c) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, diskreciniai atskirų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų sumažinimai kompensuojami arba išlaidų sumažinimais, arba diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais, arba ir išlaidų sumažinimais, ir diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais.

Į bendrąsias išlaidas neįtraukiamos išlaidos palūkanoms, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamos išlaidos Sąjungos programoms ir išlaidų bedarbio pašalpomis nediskreciniai pokyčiai.

Didesnis išlaidų augimas, palyginti su vidutinės trukmės pamatiniu rodikliu, nelaikomas etalono nesilaikymu, jei jis visiškai kompensuojamas pajamų didėjimu, kaip nustatyta teisės aktuose.

Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis nustatomas remiantis ateities prognozėmis ir praeitais vertinimais. Vertinimai reguliariai atnaujinami. Komisija viešai skelbia tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį.

Apibrėždamas koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė šio tikslo, ir leisdamos laikinai nukrypti nuo šio tikslo valstybėms narėms, kurios jį jau pasiekė, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu ir kad programos įgyvendinimo laikotarpiu biudžeto būklė turėtų priartėti prie vidutinės trukmės biudžeto tikslo, Taryba ir Komisija atsižvelgia į įgyvendinamas pagrindines struktūrines reformas, turinčias tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, ir todėl turinčias patikrinamos įtakos ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui.

Ypatingas dėmesys skiriamas pensijų reformoms, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti ir privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Tokias reformas įgyvendinančioms valstybėms narėms leidžiama nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano arba nuo paties tikslo, kai nukrypime atsispindi tiesioginio papildomo reformos poveikio valdžios sektoriaus balansui dydis, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu.

Taryba ir Komisija taip pat nagrinėja, ar stabilumo programa padeda siekti tvarios ir tikros konvergencijos euro zonoje bei glaudesnio ekonominės politikos koordinavimo ir ar atitinkamos valstybės narės ekonominė politika atitinka valstybių narių ir Sąjungos bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires.

Laikiniai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, nurodyto trečioje pastraipoje, valstybėms narėms gali būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliu euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiui nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

2. Taryba ir Komisija išnagrinėja stabilumo programą daugiausiai per tris mėnesius po jos pateikimo. Atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu Taryba prireikus priima nuomonę dėl programos. Jeigu vadovaudamasi SESV 121 straipsniu Taryba nusprendžia, kad programos tikslus ir turinį reikėtų sugriežtinti, ypač atsižvelgiant į vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą, ji savo nuomonėje ragina atitinkamą valstybę narę patikslinti savo programą.“

9. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

1. Vykdamos SESV 121 straipsnio 3 dalyje numatyta daugiašalę priežiūrą, Taryba ir Komisija, remdamasi dalyvaujančių valstybių narių pateikta informacija ir Komisijos bei Ekonomikos ir finansų komiteto vertinimais, stebi, kaip įgyvendinamos stabilumo programos, visų pirma siekdamos nustatyti esamus didelius faktinius arba numatomus biudžeto būklės nukrypimus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba nuo atitinkamo tam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano.

2. Didelio pastebėto nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui, nurodytam šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, pasiekti reikalingo koregavimo plano atveju ir siekdama užkirsti kelią perviršinio deficito susidarymui Komisija atitinkamai valstybei narei pateikia išpėjimą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį.

Per vieną mėnesį po pirmoje pastraipoje nurodyto išpėjimo priėmimo Taryba išnagrinėja padėtį ir, remdamasi Komisijos rekomendacija, pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priima rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių. Rekomendacijoje nustatomas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Šis terminas sutrumpinamas iki trijų mėnesių, jei Komisija išpėjime pareiškia nuomonę, kad padėtis ypač rimta ir būtina imtis skubių veiksmų. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, rekomendaciją paskelbia viešai.

Per terminą, nustatytą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimtoje Tarybos rekomendacijoje, atitinkama valstybė narė pateikia Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į rekomendaciją.

Jei atitinkama valstybė narė per Tarybos rekomendacijoje nustatytą terminą, kaip nurodyta antroje pastraipoje, nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija nedelsdama rekomenduoja Tarybai kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Jei Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, nepriima sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų, o atitinkama valstybė narė ir toliau nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija po vieno mėnesio nuo savo ankstesnės rekomendacijos pateikia Tarybai rekomendaciją priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Laikoma, kad Taryba sprendimą priėmė, jei ji per dešimt dienų nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo paprasta balsų dauguma nenusprendžia jo atmesti. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Dėl ketvirtoje ir penktoje pastraipoje nurodyto sprendimo dėl nesilaikymo balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja dalyvaujančioms valstybėms narėms, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujancio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

Taryba Europos Vadovų Tarybai pateikia oficialią ataskaitą apie taip priimtus sprendimus.

3. Vertinant nukrypimą nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo jam pasiekti numatyto koregavimo plano atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę, kaip apibrėžta 5 straipsnio 1 dalyje.

Vertinant, ar nukrypimas didelis, visų pirma atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) kai vertinamas valstybės narės, kuri nepasiekė vidutinės trukmės biudžeto tikslo, struktūrinio balanso pokytis, ar nukrypimas ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba ne mažesnis kaip vidutiniškai 0,25 % BVP per metus imant dvejų iš eilės metų laikotarpį;
- b) kai vertinami išlaidų pokyčiai atmetus diskrecines pajamų priemones, ar nukrypimo bendras poveikis valdžios sektoriaus balansui yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba per dvejus metus iš eilės.

Išlaidų pokyčių nukrypimas nelaikomas dideliu, jei atitinkama valstybė narė viršijo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, atsižvelgiant į galimybę gauti didelių neplanuotų pajamų, ir jei stabilumo programoje išdėstyti biudžeto planai nekelia pavojaus tam tikslui programos laikotarpiu.

Analogiškai į nukrypimą galima neatsižvelgti, jei jo priežastis yra neįprastas įvykis, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonomikos nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

pagrindinių struktūrinių reformų, kurios turės tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, sąnaudų ir naudos analizę;“;

c) įterpiama ši dalis:

10. 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena nedalyvaujanti valstybė narė reguliariai teikia Tarybai ir Komisijai daugiašalei priežiūrai vykdyti būtiną informaciją, kaip numatyta SESV 121 straipsnyje, teikdamos konvergencijos programas, kurios sudaro pagrindą viešųjų finansų tvarumui, kuris skatina kainų stabilumą, didelį tvarų augimą ir naujų darbo vietų kūrimą.“;

b) 2 dalies a, b ir c punktai pakeičiami taip:

„a) vidutinės trukmės biudžeto tikslas ir šiam tikslui, kuris yra valdžios sektoriaus balansas BVP procentine išraiška, pasiekti reikalingas koregavimo planas, numatoma valdžios sektoriaus skolos santykio raida, numatomas valdžios sektoriaus išlaidų augimas, įskaitant atitinkamų lėšų skyrimą bendrajam pagrindiniam kapitalui formuoti, ypač atsižvelgiant į sąlygas ir kriterijus, taikomus nustatant išlaidų augimą pagal 9 straipsnio 1 dalį, numatomas valdžios sektoriaus įplaukų augimas nesikeičiant politikai ir kiekybinis planuojamų diskrecinių priemonių įplaukų srityje įvertis, vidutinės trukmės pinigų politikos tikslai, šių tikslų ryšys su kainų bei valiutos keitimo kurso stabilumu, taip pat su tvarios konvergencijos pasiekimu;

aa) informacija apie numanomus įsipareigojimus, susijusius su gyventojų senėjimu, ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, pavyzdžiui, valstybės garantijas, kurie gali daryti didelį poveikį valstybės biudžetui;

ab) informacija apie konvergencijos programos suderinamumą su ekonominės politikos bendromis gairėmis ir nacionaline reformų programa;

b) pagrindiniai numatomi planuojamo ekonominio vystymosi ir konvergencijos programos įvykdymui svarbūs ekonominiai rodikliai, tokie kaip antai Vyriausybinių investicijų išlaidos, realus BVP augimas, užimtumas ir infliacija;

c) biudžetinių ir kitų ekonominės politikos priemonių, kurios taikomos arba siūlomos programos tikslams įgyvendinti, kiekybinis įvertinimas, apimantis

„2a. Konvergencijos programa grindžiama labiausiai tikėtiniu makroekonominio fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Makroekonominės ir biudžeto prognozės lyginamos su naujausiomis Komisijos ir, jei tikslinga, kitų nepriklausomų organų naujausiomis prognozėmis. Dideli pasirinkto makroekonominio fiskalinio scenarijaus ir Komisijos prognozės skirtumai turi būti pagrįsti, ypač jeigu išorės vertinimuose numatytas lygis arba augimas labai skiriasi nuo Komisijos prognozių.

Tikslus informacijos, įtrauktos į 2 dalies a, aa, b, c ir d punktus, pobūdis nustatomas suderintoje sistemoje, kurią nustato Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Informacija apie valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykio raidą, valdžios sektoriaus išlaidų augimą, planuojamą valdžios sektoriaus pajamų augimą nesikeičiant politikai, tinkamai kiekybiškai įvertintas planuojamas diskrecines pajamų priemones ir 2 dalies a ir b punktuose nurodytas pagrindines ekonomines prielaidas pateikiama kiekvienais metais ir apima praėjusius metus, einamuosius metus ir bent kitus trejus metus.

4. Kiekvienoje programoje nurodoma informacija apie tai, kokia yra jos padėtis atsižvelgiant į nacionalines procedūras, visų pirma tai, ar programa buvo pateikta nacionaliniam parlamentui ir ar nacionalinis parlamentas turėjo galimybę aptarti Tarybos nuomonę dėl ankstesnės programos arba, jei taikytina, rekomendaciją ar išpėjimą, taip pat ar parlamentas programai pritarė.“

11. 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

1. Konvergencijos programos pateikiamos kiekvienais metais balandžio mėn., pageidautina – iki balandžio mėn. vidurio, ir ne vėliau kaip balandžio 30 d.

2. Valstybės narės viešai skelbia savo konvergencijos programas.“

12. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

1. Remdamasi Komisijos ir Ekonomikos ir finansų komiteto pateiktais vertinimais, Taryba, vykdydama SESV 121 straipsnyje numatytą daugiašalę priežiūrą, išnagrinėja atitinkamų valstybių narių jų konvergencijos programose pateiktus vidutinės trukmės biudžeto tikslus, įvertina, ar ekonominės prielaidos, kuriomis grindžiama programa, yra patikimos, ar koregavimo planas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra tinkamas, įskaitant svarstymą dėl kartu pateikiamos skolos santykio raidos, taip pat ar taikomos arba siūlomos priemonės, skirtos laikytis koregavimo plano, yra pakankamos vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti per ciklą ir tvariai konvergencijai užtikrinti.

Taryba ir Komisija, vertindamos koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo, atsižvelgia į tai, ar ekonominio pakilimo laikotarpiais dedama daugiau koregavimo pastangų, o ekonominio nuosmukio laikotarpiais šios pastangos gali būti labiau ribotos. Visų pirma atsižvelgiama į neplanuotas pajamas ir pajamų trūkumą. Valstybių narių, kurių skolos lygis viršija 60 % BVP arba kuriose yra didelė bendro skolos netvarumo rizika, atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar metinis pagal ciklą pakoreguoto biudžeto balanso atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones pagerėjimas yra didesnis kaip 0,5 % BVP. VKM 2 dalyvaujančių valstybių narių atveju Taryba ir Komisija nagrinėja, ar atitinkamos valstybės narės pagal ciklą pakoreguotas biudžeto balansas atmetus vienkartinės ir kitas laikinąsias priemones kasmet tinkamai pagerėja, etalonu nustatant 0,5 % BVP pagerėjimo rodiklį, kuris būtinas valstybės narės vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti.

Vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo yra pakankama, atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę. Šiuo tikslu Taryba ir Komisija įvertina, ar valdžios sektoriaus išlaidų augimo raida, vertinama atsižvelgiant į priemonių, kurių imamasi arba planuojama imtis pajamų srityje, poveikį, atitinka šias sąlygas:

- a) valstybių narių, pasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, metinis išlaidų augimas neviršija pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio, nebent perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis;
- b) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, metinis išlaidų augimas neviršija rodiklio, kuris yra mažesnis už pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį, nebent

perviršis kompensuojamas diskrecinėmis pajamų priemonėmis. Valdžios sektoriaus išlaidų augimo rodiklio ir pamatinio vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklio skirtumas turi būti toks, kad būtų užtikrintas tinkamas koregavimas siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo;

- c) valstybių narių, dar nepasiekusių savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, diskreciniai atskirų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų sumažinimai kompensuojami arba išlaidų sumažinimais, arba diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais, arba ir išlaidų sumažinimais, ir diskreciniais kitų straipsnių valdžios sektoriaus pajamų padidinimais.

Į bendrąsias išlaidas neįtraukiamos išlaidos palūkanoms, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamos išlaidos Sąjungos programoms ir išlaidų bedarbio pašalpomis nediskreciniai pokyčiai.

Didesnis išlaidų augimas, palyginti su vidutinės trukmės pamatiniu rodikliu, nelaikomas nustatyto etalono nesilaikymu, jei jis visiškai kompensuojamas pajamų didėjimu, kaip nustatyta teisės aktuose.

Pamatinis vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklis nustatomas remiantis ateities prognozėmis ir praeities įvertinimais. Vertinimai reguliariai atnaujinami. Komisija viešai skelbia tų prognozių skaičiavimo metodą ir pagal jį nustatytą pamatinį vidutinės trukmės potencialaus BVP augimo rodiklį.

Apibrėždamos koregavimo planą siekiant vidutinės trukmės biudžeto tikslo valstybėms narėms, kurios dar nepasiekė šio tikslo, ir leisdamos laikinai nukrypti nuo šio tikslo valstybėms narėms, kurios jį jau pasiekė, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu ir kad programos įgyvendinimo laikotarpiu biudžeto būklė turėtų priartėti prie vidutinės trukmės biudžeto tikslo, Taryba ir Komisija atsižvelgia į įgyvendinamas pagrindines struktūrines reformas, turinčias tiesioginį ilgalaikį teigiamą poveikį biudžetui, įskaitant didinančias potencialų tvarų augimą, ir todėl turinčias patikrinamos įtakos ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui.

Ypatingas dėmesys skiriamas pensijų reformoms, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti ir privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą. Tokias reformas įgyvendinančioms valstybėms narėms leidžiama nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano arba nuo paties tikslo, kai nukrypime atsispindi tiesioginio papildomo reformos poveikio valdžios sektoriaus balansui dydis, su sąlyga, kad išlaikoma atitinkama patikimumo riba deficito pamatinės vertės atžvilgiu.

Taryba ir Komisija taip pat nagrinėja, ar konvergencijos programa padeda siekti tvarios ir tikros konvergencijos bei glaudesnio ekonominės politikos koordinavimo ir ar atitinkamos valstybės narės ekonominė politika atitinka valstybių narių ir Sąjungos bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires. VKM 2 dalyvaujančių valstybių narių atveju Taryba taip pat nagrinėja, ar konvergencijos programa užtikrina sklandų dalyvavimą valiutų kurso mechanizme.

Laikiniai nukrypti nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, nurodyto trečioje pastraipoje, valstybėms narėms gali būti leidžiama dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

2. Taryba ir Komisija išnagrinėja konvergencijos programą daugiausiai per tris mėnesius nuo jos pateikimo. Atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją ir pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu Taryba prireikus priima nuomonę dėl programos. Jeigu vadovaudamasi SESV 121 straipsniu Taryba nusprendžia, kad programos tikslus ir turinį reikėtų sugriežinti, ypač atsižvelgiant į vidutinės trukmės biudžeto tikslui pasiekti numatytą koregavimo planą, ji savo nuomonėje ragina atitinkamą valstybę narę patikslinti savo programą.“

13. 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

1. Vykdydamos SESV 121 straipsnio 3 dalyje numatytą daugiašalę priežiūrą, Taryba ir Komisija, remdamasi valstybių narių, kurioms taikoma išimtis, pateikta informacija ir Komisijos bei Ekonomikos ir finansų komiteto vertinimais, stebi, kaip įgyvendinamos konvergencijos programos, visų pirma siekdamos nustatyti didelius faktinius arba numatomus biudžeto būklės nukrypimus nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba nuo atitinkamo tam tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano.

Be to, Taryba ir Komisija stebi nedalyvaujančių valstybių narių ekonominę politiką pagal konvergencijos programų tikslus, siekdamos užtikrinti, kad jų politika būtų orientuota į stabilumą ir kad būtų išvengta realių valiutų kursų neatitikimų bei pernelyg didelių nominalių valiutų kursų svyravimų.

2. Didelio pastebėto nukrypimo nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslui, nurodytam šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, pasiekti reikalingo koregavimo plano atveju ir siekdama užkirsti kelią perviršinio deficito

susidarymui Komisija atitinkamai valstybei narei pateikia išpėjimą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį.

Per vieną mėnesį po pirmoje pastraipoje nurodyto išpėjimo priėmimo Taryba išnagrinėja padėtį ir, remdamasi Komisijos rekomendacija, priima rekomendaciją pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį dėl būtinų politikos priemonių. Rekomendacijoje nustatomas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Šis terminas sutrumpinamas iki trijų mėnesių, jei Komisija išpėjime pareiškia nuomonę, kad padėtis ypač rimta ir būtina imtis skubių veiksmų. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, rekomendaciją paskelbia viešai.

Per terminą, nustatytą pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimtoje Tarybos rekomendacijoje, atitinkama valstybė narė pateikia Tarybai ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į rekomendaciją.

Jei atitinkama valstybė narė per Tarybos rekomendacijoje nustatytą terminą, kaip nurodyta antroje pastraipoje, nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija nedelsdama rekomenduoja Tarybai kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Jei Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, nepriima sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų, o atitinkama valstybė narė ir toliau nesiima atitinkamų veiksmų, Komisija po vieno mėnesio nuo savo anksčiau rekomendacijos rekomenduoja Tarybai priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad nebuvo imtasi efektyvių veiksmų. Laikoma, kad Taryba sprendimą priėmė, jei ji per dešimt dienų nuo Komisijos pasiūlymo priėmimo paprasta balsų dauguma nenusprendžia jo atmesti. Tuo pačiu metu Komisija gali rekomenduoti Tarybai pagal SESV 121 straipsnio 4 dalį priimti persvarstytą rekomendaciją dėl būtinų politikos priemonių.

Priimdama ketvirtoje ir penktoje pastraipose nurodytą sprendimą dėl nesilaikymo, Taryba neatsižvelgia į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsavimą.

Taryba Europos Vadovų Tarybai pateikia oficialią ataskaitą apie taip priimtus sprendimus.

3. Vertinant nukrypimą nuo vidutinės trukmės biudžeto tikslo arba atitinkamo jam pasiekti numatyto koregavimo plano atliekamas bendras vertinimas, kurio atskaitos taškas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę, kaip apibrėžta 9 straipsnio 1 dalyje.

Vertinant, ar nukrypimas didelis, visų pirma atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) kai vertinamas valstybės narės, kuri nepasiekė vidutinės trukmės biudžeto tikslo, struktūrinio balanso pokytis, ar nukrypimas yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba ne mažesnis kaip vidutiniškai 0,25 % BVP per metus imant dvejų iš eilės metų laikotarpį;
- b) kai vertinami išlaidų pokyčiai atmetus diskrecines pajamų priemones, ar nukrypimo bendras poveikis valdžios sektoriaus balansui yra ne mažesnis kaip 0,5 % BVP per vienerius metus arba per dvejus metus iš eilės.

Išlaidų pokyčių nukrypimas nelaikomas dideliu, jei atitinkama valstybė narė viršijo vidutinės trukmės biudžeto tikslą, atsižvelgiant į galimybę gauti didelių neplanuotų pajamų, ir jei konvergencijos programoje išdėstyti biudžeto planai nekeltų pavojaus tam tikslui programos laikotarpiu.

Analogiškai į nukrypimą galima neatsižvelgti, jei jo priežastis yra neįprastas įvykis, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliu, euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonomikos nuosmukiui, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

14. Įterpiamas šis skirsnis:

„3A SKIRSNIS

STATISTINIO NEPRIKLAUSOMUMO PRINCIPAS

10a straipsnis

Siekiant užtikrinti, kad daugiašalė priežiūra būtų paremta patikimais ir nepriklausomais statistiniais duomenimis, valstybės narės užtikrina nacionalinių statistikos institucijų profesinį nepriklausomumą, kuris turi atitikti Europos statistikos praktikos kodeksą, kaip nustatyta 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos (*). Keliami tokie minimalūs reikalavimai:

- a) užtikrinti skaidrų įdarbinimo ir atleidimo iš darbo procesą, grindžiamą tik profesiniais kriterijais;
- b) nurodyti biudžeto asignavimus, kurie turi būti skiriami metams arba keletui metų;

- c) pateikti pagrindinės statistinės informacijos paskelbimo datą, kuri turi būti nustatyta pakankamai iš anksto.

(*) OL L 87, 2009 3 31, p. 164.“

15. Įterpiamas šis straipsnis:

„-11 straipsnis

1. Laikydamosi šio reglamento tikslų, Komisija užtikrina nuolatinį dialogą su atitinkamomis valstybių narių valdžios institucijomis. Tuo tikslu Komisija visų pirma vykdo vizitus, siekdama įvertinti ekonominę padėtį valstybėje narėje ir nustatyti bet kokią galimą riziką ar sunkumus, su kuriais ji susiduria įgyvendindama šio reglamento tikslus.

2. Komisija stebėsenos vietoje tikslais gali vykdyti sustiprintos priežiūros vizitus valstybėse narėse, kurioms taikomos pagal 6 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį priimtose rekomendacijose. Atitinkamos valstybės narės suteikia visą informaciją, kurios reikia tiems vizitams parengti ir vykdyti.

3. Kai atitinkama valstybė narė yra dalyvaujanti valstybė narė arba valstybė narė, kuri dalyvauja VKM 2, Komisija, jei tikslinga, gali pakviesti Europos Centrinio Banko atstovus dalyvauti priežiūros vizituose.

4. Komisija pateikia Tarybai 2 dalyje nurodytų vizitų rezultatų ataskaitą ir, jei tikslinga, gali nuspręsti savo išvadas paskelbti viešai.

5. Rengdama 2 dalyje nurodytus vizitus, Komisija perduoda savo preliminarį išvadą atitinkamoms valstybėms narėms, kurios gali pateikti savo pastabas.“

16. Įterpiamas šis straipsnis:

„12a straipsnis

1. Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 14 d., o po to kas penkerius metus Komisija skelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.

Toje ataskaitoje, *inter alia*, vertinama:

- a) šio reglamento veiksmingumas, visų pirma tai, ar sprendimų priėmimą reglamentuojančios nuostatos pasirodė pakankamai tvirtos;
- b) pažanga, padaryta siekiant užtikrinti glaudesnę valstybių narių ekonominės politikos koordinavimą ir tvarią ekonominės veiklos rezultatų konvergenciją laikantis SESV.

2. Jei tikslinga, kartu su šia ataskaita pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti šį reglamentą, įskaitant sprendimų priėmimo procedūras.

3. Ataskaita teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.“

17. Reglamente visos nuorodos į Sutarties 99 straipsnį pakeičiamos nuorodomis į SESV 121 straipsnį.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. lapkričio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
W. SZCZUKA